

Folkpartiets valmanifest 1998

Mänskligare Sverige

Sverige behöver en ny kurs och en ny regering.

I ett kvarts sekel har det politiska tänkandet dominerats av Staten, Systemet och Strukturen snarare än av Människan.

Liberalismen har vunnit stora segrar ute i världen, men här hemma har andra krafter haft det största inflytandet. Sverige har mer än alla andra länder präglats av socialdemokratiskt tänkande.

Människor slås ut från arbetslivet och ges små möjligheter att komma tillbaka.

Gamla människor, som blir sjuka, behandlas ofta ovärdigt.

Fler och fler ungdomar lämnar skolan utan ordentliga kunskaper.

Viljan att bistå människor i fattiga länder och människor på flykt avtar.

Tilltron till demokratin som redskap för förändring sviktar.

Det är omänskligt att mer än en halv miljon svenskar är arbetslösa.

Det är omänskligt att våra äldsta inte får en värdig vård.

Det är omänskligt att många barn och ungdomar tillåts lämna skolan utan tillräckliga kunskaper.

Trots ljuspunkter som EU-medlemskapet och budgetsaneringen, som den borgerliga regeringen inledde, har den gångna mandatperioden inneburit att Sverige fortsatt att halka efter ekonomiskt. Eftersom stagnationen inte brutits under åren av god konjunktur kan nästa svacka i ekonomin slå hårt, inte minst mot jobben.

Sverige har fortfarande världens högsta skatter, men inte världens bästa vård och skola. I vården har stordrift i monopolform ofta fått ersätta närhet och mångfald. I skolan har flummigt politiserande tillåtits skymma huvuduppgiften:

att ge våra barn en god grund av kunskaper att bygga på.

Självklara etiska grundvärden har lösts upp. Girigheten har brett ut sig, märkligt nog mest bland människor som redan har det bäst.

Ett resultat är ekonomisk stagnation. Under detta kvartssekel har vår nation fallit från välståndsligans topp till dess artonde plats. Nu är hela övriga Norden, norrmän, danskar, finländarna och islänningar, rikare än vi. Inom EU är bara portugiser, greker och spanjorer fattigare än vi. Den svenska sysselsättningen föll 1997 till den lägsta nivån på tjugotre år.

Ett annat resultat är att individen fått allt mindre utrymme. Den som vill bryta nya vägar, arbeta hårt, utbilda sig eller starta företag bemöts ofta med skepsis eller avundsjuka.

I krisens spår ha Sverige blivit hårdare. Fler slås ut. Klyftorna växer. Drogmissbruk bland unga ökar. Brottslighet skapar allt större otrygghet.

Liberaler sätter människan främst. Att hävda människovärdet i en tid av hårdnande motsättningar och ökande materialism är liberalismens och frisinnets främsta uppgift i vår tid. Det är inte svårt att hitta exempel på omänskliga inslag i samhällsutvecklingen.

Att ändra Sveriges kurs är inte lätt. Starka motkrafter kan mobiliseras mot nödvändiga förändringar. Men folkpartiets signum i svensk politik är att se till helheten. Om alla förändringar stoppas blir vi till sist alla förlorare.

Folkpartiet söker i valet mandat för att mobilisera Sverige för den förnyelse som förestår.

Sveriges ekonomi måste stärkas genom att de välståndsbildande krafterna - som arbete, sparande, studier och företagande - uppmuntras. Beslutet att inte delta i EMU från start ställer extra stora krav på att de svenska statsfinanserna är i gott skick. Inflationen måste hållas i schack. Statsskulden måste minska för att göra Sverige mindre sårbart vid framtida kriser.

Företagsklimatet ska förbättras. Lägre arbetsgivaravgift. Mindre krångel. Modernare arbetsrätt. Slopad dubbelskatt på riskkapital, t ex fondsparande. Ingen snabbstängning av Barsebäck. Avveckling av regleringar, subventioner samt statliga och kommunala bolag. EMU-medlemskap.

Skatterna ska sänkas - i första hand de skatter som hindrar nya jobb. Så snart utrymme skapats bör också inkomstskatterna sänkas. Många människor har fastnat i en fälla av höga skatter och bidragsberoende. Inte minst många barn-familjer med pressad hushållsekonomi skulle behöva sänkta marginaleffekter.

Värdigare vård. Nej till ytterligare nedskärningar av vårdpersonal. Extra resurser, bl a genom att sjukkaspeningar används till att korta värdköer. Rätt till eget rum på vårdhem. Vårdgaranti - rätt till behandling inom tre månader. Ja till husläkare och enskilda sjukhem.

Bättre skola. Satsning på lärarna, bl a genom högre lön och ett system med lärarlegitimation. Tydliga mål. Nationella prov och betyg. Ordning och reda - ingen kan lära sig något om det råder kaos i klassrummet.

Trygghet på gator och torg. En svensk "New York-modell" är en extrasatsning på närpolisen med nolltolerans mot knarklangare på skolgårdar, bilstölder, klotter och annan skadegörelse.

Hela Sverige ska leva. Landsbygdens resurser mobiliseras genom goda möjligheter till småföretagande och miljövänligt jordbruk. Men även storstädernas betongförorter behöver vitaliseras. De nya svenskarna måste få chansen - idag får de sällan det. Skolorna i de mest utsatta områdena ska vara de bästa skolorna - de kan bli spjutpetsarna mot framtiden.

Vår natur är fantastisk. Den är nationell tillgång som vi svenskar sätter oerhört värde på. Ambitionerna i miljöpolitiken måste höjas. Koldioxidutsläppen måste minska. Hotade naturvärden, t ex urskogar och de outbygga norrlandsälvarna, måste skyddas effektivare.

Internationell samverkan innebär mycket större möjligheter än hot. Europeiska Unionens utvidgning mot öster är ett viktigt steg. U-landsbistånd är en samvetsfråga i en värld där många fortfarande saknar livets nödtröft. Människor som tvingas fly måste få hjälp - Sverige kan bli en tillflykt för några av dem.

Demokratier för inte krig med varandra. I takt med att Europas demokratisering fortgår bör Sverige delta i ett allt djupare säkerhetspolitiskt samarbete med andra länder i Europa och med USA. Vår solidaritet med andra demokratier och med demokratikämpar i diktaturerna ska vara ett grundelement i svensk utrikespolitik.

Sverige behöver en ny kurs och en ny regering. Sverige mår bäst av att socialdemokraterna får förnyas under en tid i opposition. Folkpartiet arbetar för en icke-socialistisk tillväxtregering med stort liberalt inflytande.

Så börjar vi bygga ett mänskligare Sverige.
Så börjar vi återupprätta den svenska framtidstron.
Vänliga hälsningar
Lars Leijonborg

Dick Nilson Produktion

Folkpartiet

Box 6508, 113 83 Stockholm, 020- 97 97 11, e-post: info@liberal.se, www.folkpartiet.se